

GŁOS NARODU

NR. 206. — ROK XXXVIII.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA KRAKOW, ULICA SW. KRZYZA L. II.
KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140.055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKOW 401.095.

PONIEDZIAŁEK
3 SIERPNI 1931.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polskiego z przesyłką pocztową	za gr. ulic.	Przedpłata zniżona dla nauczycielstwa ludowego	Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.
	z odnośnikiem	bez odnośnika				
Miesięcznie	6-20 zł.	5-70 zł.	6-20 zł.	9-50 zł.	5-70 zł.	

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-05.

„GLORIA“
znane ze swej dobroci ostrze do golenia
Odnaczone medalami w kraju i zagranicą
Wszędzie do nabycia! — Wszędzie do nabycia!

Akcja Episkopatu na rzecz bezrobotnych

Wobec coraz przykrzejszego położenia życiowego ludności robotniczej Episkopat polski postanowił wezwać całe społeczeństwo do energicznej pomocy dla bezrobotnych i ubogich. Akcja ta ma objąć zbieranie przez organizacje dobroczynne środków pieniężnych i żywności

oraz rozdzielanie ich najwięcej potrzebującym. Szczegółowe zarządzenia wydadzą Księża Biskupi w swoich diecezjach.

Episkopat żywi nadzieję, że akcja ta dozna jak najszerszego poparcia od całego społeczeństwa. (KAP).

Go spowodowało nagły powrót marsz. Piłsudskiego?

Wczoraj donieśliśmy o powrocie marsz. Piłsudskiego z Pikiliszek do Warszawy. Jak wiadomo, powrót min. spraw wojskowych do stolicy miał nastąpić dopiero 8 bm., to też przyjazd nieoczekiwany wywarł w kręgach politycznych silne wrażenie. Donosząc o tym nagłym powrocie marsz. Piłsudskiego, „Nowy Dziennik“ pisze:

„Jako przyczynę nagłego i niespodziewanego powrotu marsz. Piłsudskiego z Pikiliszek podają nieustannie depesze, które w ciągu ostatnich dwóch tygodni tam panowały. Kola polityczne jednak są przekonane, że jak to zwykle bywa, tak też i tym razem marsz. Piłsudski po dłuższej kaniukule wraca niespodziewanie do stolicy, przyczem zapewne i tym razem poczyni pewne pociągnięcia na szachownicy politycznej.

Jak dalece powrót marsz. Piłsudskiego był niespodziewany, świadczy fakt, że nie wiedział o powrocie premier Prystor, który do Warszawy wraca dopiero w poniedziałek“.

Charakter nowego projektu samorządowego.

Donosiliśmy już o sobotnim posiedzeniu Klubu BB. Z „Gazety Polskiej“ dowiadujemy się, że p. wicem. Korsak przedstawił na posiedzeniu tezy nowego projektu ustaw samorządowych, opracowanego przez Min. Spr. Wewn., który jednak nie jest jeszcze ostatecznie aprobowany przez rząd i który będzie przedmiotem dyskusji w Klubie BB.

Prezjdjum Klubu wezwało członków do przesłania na piśmie uwag na temat nowego projektu ustaw samorządowych. Będzie to zatem pewnego rodzaju ankietą, tem różniąc się od ankiety konstytucyjnej, że w sprawie konstytucji wypowiedzają się osobistości przynależne nie tylko do obozu sanacyjnego. O charakterze nowego projektu ustaw samorządowych może dać pewne pojęcie następujący ustęp komunikatu oficjalnego BB:

„Udzielając głosu p. wiceministrowi Korsakowi, prezes Sławek zaznaczył, że sprawa tak zwanej małej ustawy samorządowej jest jedną z najważniejszych spraw, które rząd marszałka Piłsudskiego postanowił przeprowadzić, oraz, że wiąże się ona z reformą konstytucji. Cechą charakterystyczną zarówno konstytucji, jak i ustawy samorządowej ma być szukanie jednostek, któreby wyraźnie ponosiły odpowiedzialność za losy państwa i samorządu, bowiem ciała zbiorowe nigdy konkretnej odpowiedzialności nie ponoszą“.

„Nowy Dziennik“ w związku z obradami w B. B. nad sprawami samorządowymi dowiadyje się, że w sobotę w Minist. Spr. Wewn. odbyła się konferencja poświęcona sprawie ustaw samorządowych. Sprawę tę traktuje rząd ogromnie poważnie, pragnie bowiem na terenie samorządu rozegrać tę samą walkę, która przeprowadził już na terenie parlamentu.

Antypaństwowe ulotki z samolotu.

„Kurier Lwowski“ donosi z Sanoka, że 29-go lipca b. r. o godzinie 10-tej wieczorem

nadleciał tam od strony Przemyśla samolot, okrążywszy miasto rzucił koło fabryki kilka tysięcy ulotek o treści antypaństwowej. Następnie taką samą ilość rzucił obok targowicy. Samolot nie miał żadnych znaków rozpoznawczych, a ciemność nie pozwalała rozróżnić samolotu. W każdym razie wnioskować należy, że towarzyszący pilotowi obserwator musiał doskonale być obeznany z okolicą Sanoka, gdyż obydwaj miejsca dobrze trafił. Ulotki pod pisane były „Zachędnia Ukraina“.

MUSSOLINI NIE ZAPROSIL GANDHIEGO.

London, 2 sierpnia. Z Bombaju donoszą: Wobec obiegających prasę zagraniczną pogłosek, jakoby Mussolini prosił Gandhiego, by z okazji kongresu angielsko-indyjskiego w Londynie złożył mu wizytę w Rzymie, Gandhi oświadcza, że nie otrzymał żadnego podobnego zaproszenia.

Sąd Okręgowy w Krakowie.

Wydział IV karny.

Dnia 1. VIII. 1931 r.

Sygn. IV. Pr. 89/31.

Sąd Okręgowy, Wydział IV karny w Krakowie na posiedzeniu niejawnym w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie wydał następujące

postanowienie:

1. Zatwierdza się po myśli § 489, 493 austr. proc. karn. zarządzoną i wykonaną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 30. VII. 1931 r. konfiskatę czasopisma „Głos Narodu“ Nr. 202 z daty 30. VII. 1931 r. z powodu treści:

1) artykułu zamieszczonego na str. 1 p. t. „Zaufanie ludności“ od słów „który się“ do słów „do siebie“, od słów „Podstawowy bowiem“ do słów „nie będzie“ od słów „Niema go tam“ do słów „nieprzewidywanych oszczędności“, od słów „Decydujący czynnik“ do słów „że go nie ma“, — albowiem treść tych ustępów zawiera znamiona występku z § 300 u. k.

2) artykułu zamieszczonego na str. 5 p. t. „Po żniwach“ od słów „ale jak powiedział“ do słów „przybliżyć“, — albowiem treść tych ustępów zawiera znamiona występku z § 308, 310 u. k.

3. Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanej treści powyższych artykułów a zakaz ten ma być ogłoszony w przepisanej formie w najbliższym numerze czasopisma „Głos Narodu“ i w Dzienniku urzędowym.

4. Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony.

4. Natomiast uchyla się zarządzoną i wykonaną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie, dnia 30. VII. 1931 r. konfiskatę czasopisma „Głos Narodu“ Nr. 202 z daty 30. VII. 1931 r. z powodu treści artykułu zamieszczonego na str. 1 p. t. „Zaufanie ludności“ w ustępie od słów „Będzie musiał“ do słów „mowy nie było“, — albowiem treść tych ustępów powyższego artykułu nie zawiera znamion żadnego przestępstwa.

Przewodniczący:

Dr. Hub. wr.

wiceprezes Sądu Okręgowego.

Protokulant:

Szymański wr

Przebieg i zakończenie kongresu „Pax Romana“.

(KAP) Kongres „Pax Romana“ we Fryburgu szwajcarskim poza częścią intelektualną poświęcił wiele czasu obradom o charakterze organizacyjnym, pracując w komisjach: misyjnej, współpracy umysłowej, studentek, wymiany studentów, unji Kościołów, finansowej oraz podczas dwóch zebrań plenarnych. Na pierwszym z nich wysłuchano sprawozdania sekretarza generalnego ks. Gremaud (Szwajcarja) oraz jego pomocnika, p. Salat'a (Niemcy), z których wynika stały rozwój i stabilizacja „Pax Romana“, która po okresie trudności od kilku lat systematycznie się rozwija i krzepnie, rozszerzając tereny pracy i powiększając liczbę członków. Jednym z przejawów nowej działalności jest powstanie komisji unijnej przy „Pax Romana“, której kierownictwo ostatecznie powierzone zostało Polsce po długiej dyskusji i wielkich trudnościach. Protektorat nad komisją raczył przyjąć JEm. Ks. Kardynał Prymas Hlond.

Podobnie i przy wyborach do władz „Pax Romana“ Polska została powołana ponownie do zarządu na r. 1931/32 obok Anglii (prezesa), Szwajcarii i Luksemburga (wiceprezesa), oraz Francji, Niemiec, Holandji i Czechosłowacji (Słowacy), kontynuując nieprzerwaną niemal tradycję zasiadania w t. zw. „Comite Directeur“ przedstawicieli Stow. Mi. Ak. „Odrodzenie“. Delegacja polska przygotowała wszystko, celem zaproszenia kongresu na rok przyszły do Polski, z czem łączy się prezesa „Pax Romana“, jednak czynniki natury finan-

sowej zmusiły ją w ostatniej chwili do niewyświadczenia oficjalnej propozycji, która z pewnością byłaby życzliwie przyjęta, jak w roku 1927.

UKRAIŃSKA „OBNOWA“ A „PAX ROMANA“.

Ze spraw o dużej doniosłości dla delegacji polskiej wymienić należy sprawę przyjęcia do „Pax Romana“ katolickiej organizacji studentów ukraińskich ze Lwowa p. n. „Obnowa“. Delegacja polska wyraziła zgodę na warunkowe przyjęcie „Obnowy“, które nastąpi automatycznie po dokonaniu zmian punktów statutu, żądanych przez „Odrodzenie“. Kongres przyjął odpowiednią uchwałę, dając tem „Obnowie“ możliwość wstąpienia do „Pax Romana“, a zarazem wyrażając nadzieję, iż nowy członek dostrzeże się ideowo i praktycznie do ducha wielkiej organizacji międzynarodowej.

RUCHLIWA DELEGACJA POLSKA.

Delegacja polska utrzymywała ożywione stosunki ze wszystkimi innymi delegacjami, będąc jedną z najruchliwszych na kongresie. Wszystkie jej wnioski np. w sprawie wymiany studentów, w sprawie sekretariatu studentek i in. zostały przyjęte.

Kongres zakończyło uroczyste zebranie, na którym odczytano list JEm. Ks. Kardynała Hlonda z życzeniami i błogosławieństwem, a prof. Halecki w niepokalanej łacinie podziękował organizatorom imieniem wszystkich uczestników za doskonale przygotowanie zjazdu.

Ulga w Anglii z powodu pożyczki.

POŚREDNI WPŁYW POŻYCZKI NA POROZUMIENIE FRANCUSKO-NIEMIECKIE.

London, 3. 8. (PAT). Pożyczka Paryża i Nowego Jorku w sumie 50 milionów dla Banku Angielskiego wywarła w Londynie wielkie wrażenie zwłaszcza swą wysokością, gdyż na ogół mówiono o 20 milionach f. szt. Fakt kolaboracji angielsko-francusko-amerykańskiej stał powitany przez całą prasę niedzielną ze szczerą ulgą. Nawet zawodowy frankofob Garwin w „Observerze“ zdobył się na wyrażenie kilku słów uznania dla Francji. Według informacji ze sfer miarodajnych City, pożyczka dlatego jest tak wycenowana, ponieważ chodzi o trzy sprawy: 1) podniesienie funta szterlinga i zabezpieczenie rezerwy złotowej Londynu, 2) podwyższenie obrotu gotówkowego o 15 milionów f. szt., niezbędne w okresie wakacyjnym i co jest najważniejsze politycznie, 3) pożyczka faktycznie umożliwiła pośrednio redystrybucję kredytów krótkoterminowych w Niemczech, ale na warunkach zupełnie innych, aniżeli wysunętych na konferencji londyńskiej Snowdena.

Ponieważ, jak to już wynikało z faktu wysunięcia przez Snowdena propozycji redystrybucji, a jeszcze bardziej z wielkich trudności finansowych Londynu, nie było możliwości samodzielnego utrzymania kredytów w Niemczech, Francja i Ameryka umożliwiły pozostawienie tych kredytów w Niemczech na dalsze trzy miesiące. W ciągu tych trzech miesięcy

Niemcy mogą dojść do porozumienia politycznego z Francją. W przeciwnym razie Francja wycofa swą pożyczkę z Londynu, który ze swej strony zmuszony będzie wycofać kredyt z Niemiec.

W ten sposób Francja skutecznie doprowadziła Londyn do bezpośredniego zainteresowania na rzecz koncesji politycznych ze strony Niemiec.

DOWÓD SOLIDARNOŚCI MIĘDZYNARODOWEJ.

Paryż, 2 sierpnia. Prasa francuska wyraża zadowolenie z powodu pomyślnego zakończenia pertraktacji kredytowych francusko-angielskich i zaznacza, że ten nowy dowód solidarności międzynarodowej nie pozostanie bez dodatnich następstw psychologicznych. Niektóre dzienniki podają szczegóły warunków na jakich Bank Angielski uzyskał kredyt. Chodzi zatem o kredyt redyskontowy, w którym Francja uczestniczy w wysokości 3.100 milionów franków a Stany Zjednoczone w wysokości 122 milionów dolarów. Czas trwania kredytu wynosi 3 miesiące, w miarę potrzeby może być jednak prolongowany. Oprocentowanie pożyczki wynosi 3,3 proc. Francuskie kola finansowe wyrażają poglądy, że Bank Angielski wykorzysta tylko część przyznanego kredytu.

Nowy dekret dewizowy w Rzeszy.

Berlin, 2. 8. (PAT). Ogłoszony został nowy dekret prezydenta Rzeszy, wprowadzający szereg przepisów i ograniczeń w obrotach dewizowych. Dekret zmieniający poszczególne postanowienia dotychczasowych rozporządzeń wchodzi w życie z dniem 4 b. m. Ograniczenia w wolnym nabywaniu dewiz zmierzają, według informacji prasy, do uniemożliwienia dalszego wycofywania z Niemiec kredytów krótkoterminowych tym instytucjom zagranicznym, które dotychczas jeszcze nie przyłączyły się do konsorcjum stabilizacyjnego.

W myśl rozporządzenia w poniedziałek 3 b. m. wprowadzone zostaną nieograniczone

obroty przekazowe między bankami, należącymi do utworzonej niedawno organizacji rachunkowej banków niemieckich. We wtorek 4 b. m. wolne obroty przekazowe rozszerzone będą na wszystkie banki niemieckie z wyjątkiem przekazów na pocztowe konta czekowe i konta żyrowe Banku Rzeszy. Od dnia 5 b. m. ferie bankowe ustają. Tem samym zaś zniesione będą wszelkie ograniczenia płatnicze. Przywrócenie wolnych obrotów płatniczych nie dotyczy kont oszczędnościowych. Od 5—8-go sierpnia wypłaty gotówkowe na konta oszczędnościowe wynosić mogą najwyżej 50 marek od osoby.

Co słysząc w Krakowie.

Kraków, dnia 3-go sierpnia 1931.

Poniedziałek 3: Znalezienie relikwii św. Szczepana.

Wtorek 4: Dominika.

Wtorek 4: wschód słońca o godz. 4.29, zachód o godz. 19.40.

—:—

LEKARZE ESPERANTYŚCI zapraszają przejmie wszystkich lekarzy i modyków, habilitowanych w Krakowie, na esperanckie posiedzenie naukowe, które się odbędzie we czwartek dnia 6 sierpnia o godz. 9.30 przed południem w Krakowskim Towarzystwie Lekarskim przy ul. Radziwiłłowskiej L. 4.

—:—

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Poniedziałek: „Wiktoria i jej huzar“.

Wtorek: „Carmen“.

—:—

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

WANDA: „W małej kawiarence“.

ŚWIT: „Lotnik“.

ŚWIATOWID: „Pogani“.

SZTUKA: „Pod dachami Paryża“.

APOLLO: „Spor o sierżanta Grisza“.

CORSO: „Owoc zakazany“ (według sztuki sceniczonej Cvanjali).

WARSZAWA: „Studentka chemii Helena W.“ (Olga Czechowa, Igo Sym).

UCIECHA: „Paryżanka“.

„WIKTORJA I JEJ HUZAR“ powraca dziś na liczne żądanie na repertuar. Istotne wartości muzyczne, literackie, dekoracyjne i aktorskie powodują, że i w Krakowie opretka ta stała się przebojem sezonu, a obsada złożona z najwybitniejszych sił lwowskiego zespołu, a mianowicie: p. p. Fontanowej, Hermanowej, Nechowicz, Folańskiego, Hilsenratha (w roli m. Koltaya) Łowczyńskiego, Ruskowskiego, Byroczyńskiego i in., zbiera owocne dowody uznania.

„CARMEN“ — BIZET'A, wchodzi we wtorek 4 bm. na repertuar opery. Arcydzieło sztuki francus., wiecznie żywe i olśniewające, zyskało w reprezentacji nadanej mu przez reż. Ułuchanowa, walory europejskiego widowiska i uczy muzycznej, w której udział biorą tak wybitne jednostki artystyczne, jak p. p. Walewska (rola tytułowa) dyr. Zaleski (Escamillo) Czarniecki (Don Jose), Kielewska (Micaela) i in. Dyrekcja spoczywa w niezawodnych rękach M. Zumy.

Za drogie zwiedzanie zabytków w Krakowie!

Jeden z naszych przyjaciół nadsyła nam słuszne uwagi, które nabierają specjalnej aktualności w obecnym sezonie.

Codziennie przyjeżdża do Krakowa mnóstwo wycieczek, pragnących „podumać, połęsknić nad pomnikiem sławy“ — jak śpiewa twasł poeta. Niestety zarząd tego pomnika — Wawelu, uniemożliwia niezamownym zwiedzanie tej perły zabytków polskich. A dzieje się to dlatego, że ustalono wysokie wstępy dla zwiedzających Wawel. Do grobów królewskich płaci się osobno wstęp, do skarbcza osobno, na wieżę zygmuntofską osobno, do odnowionej części zamku także osobno, — słowem, chcąc oglądać wszystko, co jest na Wawelu godne wzięcia, trzeba wydać najmniej 10 zł. A przecież poza Wawelem są w Krakowie bardzo liczne inne pomniki, za których oglądanie trzeba również płacić. — A więc kilka muzeów, względnie oddziałów Muzeum Narodowego, wystawę w Pałacu Sztuki, Barbakan, dom Matejki i t. d. Na samemu zatem zwiedzanie tych pamiątek trzeba wydać kilkadziesiąt złotych. Wprowadzenie zbiorowe wycieczki korzystają z pewnych zniżek, ale pojedyncze osoby muszą płacić pełne wstępy. Ten haracz nałożony na tych, którzy przyjeżdżają do Krakowa z pietyzmem, jest bardzo uciążliwy. Należałoby albo znacznie obniżyć wstępy, albo też w innej drodze ułatwić zwiedzanie Krakowa, a tem samym pobudzić do jego zwiedzania. Może nowy zarząd miasta rozpocznie w tym kierunku „sankcję“ stosunków.

Zdegradowany porucznik.

Bronił wodza Śląska.

W kilka dni po uwięzieniu sen. Korfańskiego w twierdzy brzeskiej, towarzystwo, złożone z kilku osób, między którymi znajdował się oficer 73 p. p. w Katowicach X., komentowało niesprawiedliwe uwięzienie tak zabłądnionego działacza, któremu w głównej mierze Polska zawdzięcza przyłączenie Górnośląska. W toku rozmowy porucznik X. wyraził swe oburzenie, nazywając aresztowanie sen. Korfańskiego pogwałceniem prawa, przeciwko któremu należałoby ostro zademonstrować. Jak wszędzie w dzisiejszych czasach, tak i w tym wypadku znalazł się denuncjant, który słowa porucznika przekręcił i doniósł do dowództwa 73 p. p. Następnego dnia porucznik został aresztowany i dopiero po kilku tygodniach zwolniony z aresztów, poczem wyłożono mu dyscyplinarkę i sprawę przekaza-

Dziś

w kinoteatrze
dźwiękowym „WANDA“ w kinoteatrze
dźwiękowym
ulica św. Gertrudy 5, tel. 124-13.

Przepiękna, nastrojowa arcydzieło współczesnej kinematografii dźwiękowej
Rewelacyjny film miłości i upojonych melodji.

W MAŁEJ KAWIARENCE

Pieśń wiosennych porywów, które w młodych sercach pożar
wzniesają. — Film upajających pieśni i miłostek.

W rolach głównych: **JACQUE CATELAIN, MARIONE GERTH**

Przepiękna muzyka, zachwycające śpiewy, olśniewająca przepychem wystawa, przesliczne fragmenty jak: „Noc miłosna w Wenecji“, — „Bal arystokracji paryskiej“, mistrzowska gra artystów, porwa widza i pozostawia niezmiernie niezatarte wrażenie.

W programie fenomenalne dodatki dźwiękowe.

Początek seansów o g. 5, 7, i 9-10, w niedzielę i święta o g. 3, 5, 7, i 9-10 — Ceny miejsc normalne

Amerykane grają najlepiej w szachy.

Na olimpiadzie szachowej w Pradze zwyciężyła drużyna amerykańska, zdobywając złoty puchar. W kobiecej konkurencji pozostała mistrzynią dotychczasowa szampionka Anglika Wiera Mentschik.

Drugi dzień kongresu esperantystów.

Drugi dzień kongresu esperantystów rozpoczął się nabożeństwem w kościele Najśw. Marii Panny, odprawionem o godz. 9-tej przez ks. Cseha. Na nabożeństwo przybyli licznie uczestnicy kongresu oraz przedstawiciele władz rządowych i miejskich. Okolicznościowe kazanie po esperancku wygłosił ks. dr. Kukulka z Bydgoszczy. Po nabożeństwie uformował się pochód, który ruszył ulicą Florjańską, Basztową i Potockiego na ulicę Niecałą, gdzie nastąpiła uroczystość przemiany nazwy tej ulicy na ulicę dr. L. Zamenhofa. Odsłonięcia dokonał wiceprezydent miasta dr. Klimecki, który zaznaczył w swem

przemówieniu, że nazwanie ulicy imieniem twórcy esperanta jest symbolem polskiej myśli pokojowej, która dążyła do zgody narodów. W tym samym duchu przemawiał dr. Odo Bujwid po esperancku, dziękując w końcu swego przemówienia zarządowi miasta za poparcie kongresu. Na zakończenie uroczystości odśpiewano hymn esperantystów, poczem uczestnicy grupkami udali się na Wawel, gdzie zwiedzali zabytki, wyrażając się o nich z zachwytem. Ogólną uwagę zwracali Czesi w strojach narodowych oraz Japonczycy. Po południu uczestnicy kongresu zwiedzali okolice Krakowa.

no Sądowi Wojskowemu w Krakowie. W ub. środę sprawę rozpatrywał Sąd Wojskowy w Krakowie, który uznał porucznika X. winnym i orzekł degradację i wykluczenie z korpusu oficerskiego.

PRZED I. KRAJ. MEETINGIEM LOTNICZYM W KRAKOWIE.

Tegoroczny III. Lot Południowo-Zachodniej Polski, jaki odbędzie się w dniach 15 do 16 sierpnia br. na trasie: Kraków—Mielec—Częstochowa—Katowice—Nowy Targ—Kraków, organizowany przez Aeroklub Akademicki w Krakowie zapowiada się bardzo okazale, gdyż równocześnie obradować będzie w Krakowie pod przewodnictwem Aeroklubu Rzeczypospolitej Polskiej I. Krajowy meeting lotniczy przy udziale wszystkich Klubów lotniczych z Polski, na program którego obrano tematy: 1) rozwój lotnictwa sportowego w Polsce, jego potrzeby, 2) turystyka powietrzna w Polsce, 3) metody propagandy lotnictwa turystycznego w Polsce.

Aeroklub krakowski, organizujący III Lot Południowo-Zachodniej Polski, rozesłał wszystkim Klubom pięknie wydany, zaopatrzony w mapki lotnisk, regulamin Lotu. — Zgłoszenia do zawodów przyjmuje A. A. K. w Krakowie, Rynek Gł. 6. w I. terminie do dnia 5-go sierpnia br. udział 25 zł., w II-gim terminie do dnia 10 sierpnia br. udział 50 zł., na Meeting lotniczy do dnia 10 sierpnia br.

ZWOLNIENIE ROCZNIKA 1908 i 1909.

Szeregownicy rocznika 1908, którzy przydzieleni zostali do pułku w marcu 1930 roku uży-

skają zwolnienie już w końcu sierpnia. Równocześnie nastąpi zwolnienie podoborczych z rocznika 1909 i poprzednich, którzy rozpoczęli służbę w sierpniu roku ubiegłego.

JAK P. BASISTA NIE TRAFIŁ PRZEZ OKNO DO SWEGO MIESZKANIA.

Basista Franc. lat 56 ślusarz zam. na ulicy Tadeusza Kościuszki 35 będąc w stanie podpiłym usiłował wejść przez okno z balkonu do swego zamkniętego mieszkania na I. piętrze, przyczem poślizgnął się i upadł na podwórzu domu doznając ogólnego potłuczenia. Zawezwane Pogotowie ratunkowe po udzieleniu mu pierwszej pomocy pozostawiło go opiece domowej.

POPZEBIJAŁ SIĘ NOŻEM.

Wesołowski Michał, lat 35, robotnik po wyjściu z restauracji Zbytniewskiego przy ulicy Zwierzynieckiej w towarzystwie 3 osobników i 1 kobiety poprzehijał się nożem po pierśsiach sam i upadł na jezdnię. Zawezwane Pogotowie ratunkowe przewiozło go do szpitala św. Łazarza w stanie ciężkim, lecz nie groźnym.

NEKROLOGJA.

Ś. P. REJENT PIOTR MARTYNA.

Piłzno straciło bardzo cenionego pracownika i obywatela, w sile wieku (bo w 49-ym roku życia). Człowiek pod każdym względem wzorowy, przykładowy mąż i ojciec, niepośledni obywatel i społecznik. Praca dla Ojczyzny była dlań serdecznym ukołaniem. „Sokół“, którego był długoletnim prezesem, i inne towarzystwa miejscowe i powiatowe,

były świadkami tej jego ofiarnej pracy. Samo miasto ma mu wiele do zawdzięczenia jako znakomitemu wiceburmistrzowi. To też w dniu pogrzebu dało Piłzno żywiołowy wyraz swemu przywiązaniu do ś. p. reagenta Martyny i swej wdzięczności. Piękny charakter zmarłego zobrazował w kazaniu żałobnem ks. Prof. Weryński z Krakowa, a nad grobem imieniem „Sokoła“ i rady miejskiej przedstawił jego zasługi p. dyr. A. J. Radomiewicz. Kondukt żałobny prowadził ks. Prof. Dr. Wróbel z Tarnowa w asystencji ks. Dziekana Moryla i Duchowieństwa miejscowego i okolicznego. Wszystkie organizacje i stowarzyszenia wysłały swe reprezentacje ze wspamiętami wiencami etc. R. i. p.

Ś. P.

Aniela z Nowińskich OLASOWA

wdowa po ś. p. Szymonie dyrektorze
szkoły XXXV. w Krakowie,

po długich a ciężkich cierpieniach,
opatrzona św. Sakramentami, zmarła
dnia 2 sierpnia 1931 r. w Krakowie
w wieku 66 lat.

Pogrzeb odbędzie się w wtorek dnia
4 sierpnia br. o godz. 5.30 z kaplicy
cmentarza rakowickiego.

Nabożeństwa żałobne

odprawione zostaną we środę dnia
5 b. m. o godz. 8 rano w kościele
parafjalnym św. Piotra.

Na te smutne obrzędy zapraszają
Krewnych. Przyjaciół i Znajomych
Zmarłej córki, synowa, synowie, zięć
i wnuki.

„Rozprawy i Sprawozdania“ Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego.

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne we Lwowie, którego prezesem jest prof. dr. Caro, ogłosiło szósty zeszyt swych „Rozpraw i sprawozdań“ (Nr. 17—21). Zeszyt ten, jak każde zresztą z wydawnictw P. T. E. zawiera treść dla ekonomisty niezwykle bogatą i interesującą. Prócz sprawozdania z dziesięciolecia Polskiego Tow. Ekon., które obchodzono we Lwowie specjalnym uroczystym zebraniem w wielkiej sali tamt. Izby przemysłowo-handlowej, znajdujemy uwagi prof. dra Janusza Górskiego na temat „Zagadnienia produkcji rolniczej“, dalej Marji Stobieckiej „Polska Akademia pracy racjonalnej“, uwagi dra Karola Trawińskiego o autonomji gospodarczej w Polsce i dra Stefana Uhmy o roli pośrednictwa w gospodarstwie społecznym. Treść zeszytu obejmują ponadto sprawozdania z działalności Towarzystwa, Aktualność i waga poruszanych tematów budzą żywo zainteresowanie.

DALSZE REDUKCJE ROBOTNIKÓW W MOŚCICACH.

W państwowej fabryce związków azotowych w Mościcach, nastąpiła dalsza redukcja załogi. Z 1700 robotników, zatrudnionych w fabryce, wypowiedziano pracę 288 robotnikom.

Rok zał. **Naistarszy skład** Tel. Nr
1880. 104-65

FORTEPIANÓW

Firma **WŁADYSŁAW BOŁOŃSKI**

(dawniej Zyg. Raba)

Kraków, Rynek Główny 34.

(Pałac Spiski)

poleca w wielkim wyborze Krajoie i Zagraniczne fortepiany, pianina, fisharmonje na bardzo korzystnych warunkach. — Ceny konkurencyjne.

Używane fortepiany i pianina, z gwarancją zawsze na składzie.

Własna Sala Koncertowa.

Przy zamawianiu pojedynczych egzemplarzy „Głosu Narodu“

należy równocześnie nadesłać

25 gr. za każdy numer dzien-

nika i opłatę pocztową 10 gr

od egzemplarza.

Polityka złota a międzynarodowy kryzys finansowy 3 gry i 18 bramek ligowych.

Wybitny ekonomista szwedzki, prezydent szwedzkiego Banku Narodowego, prof. Cassel, zamieszczył na łamach berlińskiego „Boerssen Courrier“ ciekawy artykuł o wpływie złota na finanse międzynarodowe. Wywody swe nawiązuje on do ostatnich wypadków w międzynarodowym życiu finansowym, krachu niemieckich banków i odpływu złota z Anglii, co spowodowało podwyżkę stopy dyskontowej.

Jego zdaniem wielki wpływ ma złota polityka Francji, która od roku 1927, t. j. od czasu, gdy przeszła do waluty złotej, poczęła gromadzić zapasy złota i udało się jej powiększyć rezerwy z 31 miliardów franków na 56 miliardów. Prof. Cassel pisze, że oparta o te zapasy, Francja podkreślała na wszystkich konferencjach międzynarodowych, że bez niej nie stać się nie może. Rzeczywiście, wszystkie mocarstwa uznały to stanowisko i przyjmowały warunki, dyktowane przez Francję. Obecnie uparcie trwa przy tem, aby Niemcy dały gwarancje polityczne, jeśli mają liczyć na pomoc finansową. Proponowana długoterminowa pożyczka w wysokości kilka miliardów marek jest dalszym ogniwem łańcucha francuskiej polityki finansowej. Oprócz gwarancji politycznych żąda się otrzymania niemieckich dochodów celnych.

Prof. Cassel zarzuca dalej Francji, że w ostatnim czasie, w celu wzmocnienia swej pozycji mocarstwowej poczęła ściągąć złoto. Londyńskie telegramy codziennie prawie donosiły o wywozie 2 do 3 milionów funtów

sterlingów. Podwyższenie taryfy nie pozwoliło odpływu złota. Dlatego też konferencja londyńska skończyła się bez rezultatu. Francja, będąc w posiadaniu olbrzymich zapasów złota, może dalej wysuwać swe żądania polityczne i ma w swym reku środki, kluczem innym rynek pieniężnym może dać odczną zależność od Paryża. Prof. Cassel przeciwstawia się takiej polityce gromadzenia złota, bowiem polityka taka może spowodować kryzys gospodarczy.

Jego wywody są ciekawe, o ile chodzi o stronę gospodarczą. Prof. Cassel należał zawsze do tych ekonomistów, którzy występowali przeciwko niedocenianiu znaczenia złota i wskazywał na to, że złoto oznacza niebezpieczeństwo polityczne i gospodarcze. Głosił on zawsze, że złoty podkład waluty jest podstawą stabilizacji gospodarczej a na konferencji genueńskiej zalecał powrót do złotej waluty, odrzucając walutę wolu, opartą na stałości budżetowej. Obecnie ekonomista ten przypisuje polityce złota wpływ na międzynarodowy kryzys finansowy.

O ile chodzi o polityczną stronę jego wywodów, które pismo berlińskie skierowało pod adresem Francji, to nie wytrzymują one krytyki. Francja nie może pożyczać Niemcom pieniędzy, dopóki nie uzyska zapewnienia, że Niemcy nie rzucą się do eksperymentów, które mogłyby zagrażać pokojowi świata. Gwarancje polityczne ze strony państwa tak niespokojnego, jakim są Niemcy, są zrozumiałym warunkiem każdej akcji kredytowej.

Remis „Wisły“ z „Pogonią“ — Sensacyjne zwycięstwo „Ruchu“ nad „Legją“ w Warszawie. — „Czarni“ zwyciężyli „Lechję“ 3:2.

Wczorajsze trzy mecze ligowe, rozegrane na boiskach Krakowa, Warszawy i Lwowa, powiększyły znacznie ogólną sumę tegorocznych bramek ligowych, — nie przyniosły natomiast rozwiązania zagadki: kto zdecydowanie obejmuje prowadzenie tabeli. Oczekiwanie bowiem z wielkiem zainteresowaniem spotkanie dwóch najsilniejszych obecnie przeciwników: „Pogoni“ i „Wisły“ w Krakowie zakończyło się wynikiem nierozstrzygniętym w stosunku 2:2 (1:1). „Wisła“, która w ubiegłym tygodniu znów wysunęła się na czoło tabeli przed „Pogonią“, nie zdolała wykorzystać tak znacznego „handicapu“ jakim jest własne boisko i oddala Lwowianom jeden punkt, po twardej i zaciętej walce. Znaczną przewagę w polu, zwłaszcza w pierwszej połowie, miała „Wisła“, której ataki jednak unicestwiał doskonały bramkarz Albuski, najlepszy gracz na boisku. Pierwszą bramkę zdobył Balcer w 18 min. z podania Reymana. Wyrównanie nadto dopiero w ostatnich sekundach przed pauzą. Strzelcem był nowopozyskany gracz śląski Niecheol (prawe skrzydło). Ten sam zawodnik strzelił po pauzie w 10 min. drugą bramkę dla swych barw, dobijając rzut wolny Kossoka. Lwowianie prowadzili 2:1, lecz tylko przez sześć minut, potem Reyman wyrównał, wykorzystując zamieszanie podbramkowe. Po zdobyciu tej bramki znów „Wisła“ przyszła do głosu, chcąc za wszelką cenę zmienić wynik na swą korzyść, jednak bez skutku.

Ogółem „Pogoni“ przedstawiła się jako przeciwnik poważny, w którym każda drużyna musi się liczyć. Slabym punktem był Kuchar, widocznie niedysponowany oraz obroncy, ale tylko do pauzy. Główną podporą Lwowian jest Albuski, reprezentacyjny bramkarz Polski. Niecheol jest graczem niebezpiecznym, szybkim i orientującym się w najtrudniejszych sytuacjach. Kossok był nieco słabszy niż zwykle, a nadto pilnie „trzymał go“ Kotlarezyk II, który w wielu wypadkach zmuszał „górnoszląskiego olbrzyma“ do kapitulacji. „Wisła“ w całości grała dobrze, zawdzieli tylko w sytuacjach podbramkowych poszczególne gracze, a zwłaszcza Lubowiecki, który obecnie znajduje się w słabej formie, na co już zwracaliśmy uwagę. Również Kozmin nie jest bez winy, gdyż ma na sumieniu drugą bramkę.

Sensacyjny wynik dało spotkanie o mistrzostwo Ligi: „Ruch“ — „Legja“ w Stolicy. Górnoszlązacy, którzy po szeregu sukcesów u progu sezonu opadli na siłach przy końcu pierwszej rundy, wygrali ten mecz, bijąc „Legję“ w stos. 5:4, czem dowiedli, że znów mogą być niebezpieczni nawet na obcych boiskach.

Ostatni wreszcie mecz tego dnia rozegrany we Lwowie między lokalnymi rywalami „Czarnymi“ a „Lechją“ rozstrzygnęli „Czarni“ na swą korzyść w stos. 3:2, dzięki czemu tegoroczny „benjaminek“ znalazł się na ostatnim miejscu tabeli ligowej, a z którego zapewne nie przedko się wydosłanie. (A.)

Kinoteatr „ŚWIT“
LOTNIK wspaniały dramat filmowy wykonany na tle życia lotników amerykańskich.
Reżyser: FRANK R. CAPRA twórca „Łodzi podwodnej“.
 Udział biorą: Sierżant Williams JACK HOLT. — Elinor Baring LILA LEE. — Phelps RALF GRAVES. — Major ALAN ROSCOE. — Pilot Steve Roberts HARALD GOODWIN. — Generał Lobo JIMMY DE LA GRUZE.
 Od dn. 27-go lipca
DOM KATOLICKI
 ul. Straszewskiego 18.
 Z powodu letniej pory wyświetlamy tylko 2 przedstawienia dziennie o godzinie 6-tej i 8-mej wieczór. — Ceny miejsc od 50 gr. do 2 zł.

Konne mistrzostwa armji.

W ubiegły piątek zakończono w Wilnie do-roczone zawody konne o mistrzostwo armji.

Do zawodów stanęły wyeliminowane zespoły po 4 jeźdźców z poszczególnych wielkich jednostek kawalerji, a mian.: z 10 p. ul., 2 p. szw., 3 i 10 p. strz. konnych.

Mistrzostwo armji zdobył zespół 3 p. strz. kon. z Wołkowskiej w składzie: por. W. Totjew, por. Br. Korzon, por. Bazyli Nieczaj i por. Wiktor Zarembski. Zespół ten zdobył pierwszą nagrodę, mając ogółem punktów karnych 721. Drugą nagrodę zespołową zdobył 4 p. ul. w Wilnie, 1139 pkt. karn., trzecią — 10 p. ul. z Białogostoku, 1264 p. karn. Pierwszą nagrodę indywidualną zdobył por. S. Juszczyk (9 p. ul. z Trembowli) 113 pkt. karn., przed rtm. Br. Kulikiem (147 p. karn., 4 p. ul. w Wilnie). Trzecim był por. Nieczaj (3 p. strz. kon.) 185 p. karn. Nagrodę za najlepiej ujeżdżonego konia otrzymał por. W. Totjew.

Zwycięstwo wiosłarek polskich na Tamizie

W sobotę rozegrano na Tamizie pierwsze w Anglii międzynarodowe zawody wiosłarskie kobiet. Do zawodów stanęły wiosłarki polskie i angielskie. Reprezentacja Polski składała się z jedynki (Grabicka) i czwórki (Kozuchowska przy sterze, przy wiosłach Honkiewiczówna, Chablewska, Straussówna, Gaszczyńska). Bieg odbywał się na dystansie zawodów Cambridge — Oxford, to zn. na 1500 m. Zawody rozpoczęła Grabicka przeciwko Angielce Chamberlen. Grabicka po 500 m. wysunęła się na czoło i prowadziła przed Angielką. W pewnej chwili Angielka, mimo ostrzeżeń sędziego, zbliżyła się zbyt blisko do łodzi Polki i potrąciła wiosłem Angielkę tak silnie, że Grabicka zachwiała się na łódce i omal się nie przewróciła. Na wezwanie sędziego Grabicka, która zatrzymała się na chwilę, bieg kontynuowała i zdobyła niemal dogonię Angielkę na finishu. Sędzia uwzględniając potrącenie wiosła Grabickiej i biorąc pod uwagę jej widoczną przewagę, przyznał zwycięstwo Polce, pomimo tego, że przybyła do mety jako druga.

Następnie odbyły się zawody czwórek. Polki przybyły do mety w 4 min. 45 sek., bijąc Angielki na przeszło dwie długości. Publiczność entuzjastycznie oklaskiwała zwycięstwo załogi polskiej. Zwycięskim wiosłarkom złożył w przystani gratulacje ambasador Skirmunt.

Polska w międzynarodowym konkursie w Cleveland.

Część kosztów pokrywa zapraszające konsorcjum.

Donosiliśmy już, że do Ameryki wyjeżdża kap. Orliński. celem wzięcia udziału w międzynarodowych zawodach lotniczych w Cleveland w st. Ohio. Polska otrzymała zaproszenie do wzięcia udziału w tym konkursie ze strony National Air Race Corporation. Konkurs amerykański w tym roku po raz pierwszy będzie miał charakter międzynarodowego przeglądu okazów najnowszej produkcji lotniczej wojskowej i cywilnej.

Kpt. Orliński zademonstruje na zawodach myśliwskiej płatowicy „P. 6“, stanowiący chlubiście polskiego przemysłu lotniczego. Skrzyńia,

Amy Johnson w drodze do Tokio.

Stylna lotniczka angielska Amy Johnson znajduje się obecnie na Syberji, lecąc z Londynu do Tokio etapami. Przypuszczać należy, że tym razem śmiała lotniczka dotrze do celu.

RZĄD WĘGIERSKI DAŻY DO POLEPSZENIA STOSUNKÓW Z FRANCJĄ.

Budapeszt, 2 sierpnia. Premier węgierski hr. Bethlen przemawiał w parlamencie węgierskim na temat stosunku Węgier do Włoch i Francji. Zbił on twierdzenie, że przyjaźń włosko-węgierska izoluje Węgry i utrudnia porozumienie z sąsiadami. Dalej twierdził hr. Bethlen, że stosunek Węgier do Włoch nawet w najmniejszym stopniu nie utrudnia porozumienia z Francją. Stosunki francusko-węgierskie poprawiają się zrosztą z roku na rok i w tym też kierunku zdążają wysiłki rządu węgierskiego.

MARYNARZE ANGIELSCY W WATYKANIE.

Citta del Vaticano, 1. 8. (Telef. wł.). Wzorał Ojciec św. przyjął grupę oficerów i marynarzy angielskiego okrętu „Royal Oak“. W przemówieniu, wygłoszonym do nich, Papież zaznał m. in., że i On także jest spadkobiercą żeglarsza i że Kościół jest okrętem, wprawdzie nie opancerzonym i nie najnowszego typu, ale w każdym razie okrętem, który przebył wielką drogę i który przy pomocy Bożej przebędzie jeszcze większą.

Aresztowanie uczniów gimn. w Kielcach

pod zarzutem dokonania włamań.

Warszawski „Kurjer Czerwony“ i krakowski „Kurjer Ilustr.“ doniosły jako o wielkiej sensacji o wykryciu w Kielcach organizacji młodzieży gimnazjalnej, której członkowie dokonali włamań do szkoły handlowej i do gimn. im. Śniadeckich.

W gimnazjum Śniadeckich włamywacze, po rozbiciu biurek i kasetki w kancelarji dyrektora, usilowali dostać się do lokalu, gdzie przechowuje się broń szkolnych hufców P. W. Ostatnio przygotowano włamanie do składu broni Tomickiego przy ul. Wesolej. Dzienniki owe podają, że rzekomo dochodzenia ustaliły przynależność sprawców włamań do organizacji młodych Ob. Wielkiej Polski.

Polcja dokonała licznych rewizji i znalazła dużo materiału obciążającego. Aresztowano 3 uczniów 7 kl. gimn. Śniadeckich w Kielcach i inż. fabryki „Granat“ w Kielcach Króla.

Niewątpliwie w niedługim czasie władze udziela bliższych wyjaśnień w sprawie tej afery i wtedy można będzie wyrobić sobie o niej sąd.

LIPIEC MINĄŁ POMYŚLNIE DLA RYNKU FINANSOWEGO W POLSCE.

Warszawa, 1. 8. (Tel. wł.). Na tle ogólnego położenia finansowego sytuacji Polski uogół przedstawiała się w lipcu korzystnie. W czasie przesilenia w Niemczech banki Rplitej i Gdańska nie przerywały czynności. Lipiec jest zwyczajnie okresem kulminacyjnego napięcia wypłat bankowych, jednak wśród banków polskich nigdzie nie zauważono żadnych trudności w wypłatach.

GWARANCJA RZĄDU RZESZY DLA DRESDENER-BANKU.

Berlin, 2 sierpnia. W sobotę po południu wydany został następujący komunikat: „Aby usunąć wszelkie wątpliwości co do wypłacalności i celem dania właścicielom wkładów najwyższych gwarancji bankowych, rząd Rzeszy przystępuje do Dresdener-Banku jako udziałowiec z kapitałem 300 milionów marek. — W tym celu państwo zakupiło akcyj uprzywilejowanych tego banku za sumę 300 milionów marek“.

zawierająca płatowiec, odpłynęła do Ameryki 29 lipca na okręcie „Kościuszko“. Kpt. Orliński wraz z pułk. Filipowiczem, szefem wydziału lotnictwa cyw. w Min. Kom. oraz mech. Kotońskim wyjadą z Warszawy 10-go sierpnia do Liverpoolu, a stamtąd odplyną na angielskim okręcie do Ameryki.

Do udziału w konkursie zaproszonych zostało tylko pięć państw europejskich: Polska, Anglia, Francja, Włochy i Niemcy. Wspomniane konsorcjum pokrywa kosztą przejazdu do Ameryki delegacji polskiej i kosztą przewozu płałowca.

Posiedzenie organizacyjne lotu poł.-zach. Polski.

Pierwsze posiedzenie organizacyjne w sprawie III Lotu Południowo-Zachodniej Polski i I Meetingu Lotniczego w Krakowie, odbędzie się we wtorek dnia 4 sierpnia br. o godz. 8-mej wieczór w lokalu Aeroklubu Akademickiego Rynek gł. 6 II. p. oficynny.

Radio.

KRAKÓW, (312.8) G. 11.40 Przegląd prasy kraj. z Warsz. 11.58 Sygnał czasu hejnał; 12.10 Muzyka płyt gram.; 13.10 Kom. meteorol. z Warszawy; 14.50 Kom. gospodarczy z Warszawy; 15.25 Odczyt ze Lwowa; 15.45 Chwilka lotnicza z Warszawy; 16.15 Muzyka płyt gramofonowych; 16.45 Kom. z Warszawy; 16.50 Odczyt z Wilna. 17.15 Muzyka płyt gramofonowych; 17.35 Odczyt p. t. „Ochrona zwierząt, łowiectwo i rybolowstwo a turystyka“, wygłosi dr W. Goetel, prof. Uniw. Jag.; 18.00 Koncert z Warszawy; 19.00 Rozmaitości, Komunikaty; 19.20 Muzyka płyt gramofonow.; 19.40 Odczyt p. t. „W czem tkwi odrębne piękno muzyki polskiej“, wygł. dr. J. Reiss, doc. Uniw. Jag.; 22.25 Program na dzień następny. 23.00 Muzyka lekka i tan.

LWÓW, (390.7) G. 11.58 Sygnał czas. 12.10 Koncert z płyt gram. 15.10 Muzyka z płyt gramofon.; 15.25 „O architekturze kościelnej“, wygłosi prof. St. Machniewicz. 15.45 Lwowska chwila lotnicza; 16.00 Muzyka z płyt gramofon.; 16.30 Audycja dla najmłodszych; 17.10 Muzyka z płyt gramofon.; 19.00 Rozmaitości; 19.20 „Z czarownych dni“; 19.40 Muzyka z płyt gramofon.; 22.25 Progr. na dzień następny; 22.30 „Sklep z płytami“, wesola audycja muzyczna.

Katowice, (408.7) G. 11.58 Sygnał czasu; 12.10 Koncert z płyt gramofonowych; 14.50 Kom. gospodarczy z Warszawy; 16.00 Audycja Ciości Heja dla dzieci. 16.15 Koncert z płyt gramofonowych. 17.10 Koncert z płyt gramofonowych; 19.00 Codz. odcinek powieściowy; 19.15 Rozmaitości. 19.30 P. J. Langman: „Wędrowni po Śląsku“ (Gawędy o krajoznawstwie); 19.50 Komunikaty sportowe; 19.55 Komunikat meteorol. z Warszawy; 20.00 Pras. Dziennik Radj. z Warszawy; 22.00 Komunikat meteorol.; 23.00 Muzyka lekka.

RADJOTELEFONICZNE POŁĄCZENIE NEAPOL—WASZYNGTON.

W porcie Neapolu przeprowadzono z pokładu okrętu „Begenland“ radiotelefoniczne połączenie między Neapolem a Waszyngtonem. Rozmowy, prowadzone z urzędami w Londynie i w Waszyngtonie, były bardzo wyraźne.

Zwielokrotniony nauczyciel muzyki.

Przed kilku tygodniami w berlińskiej radiowej stacji doświadczalnej dokonano ciekawego i płodnego w skutki doświadczenia: za pomocą instalacji radiowej i telewizyjnej profesor muzyki udzielał ze swego pokoju, położonego na parterze, lekcji muzyki kilku klasom, znajdującym się na rozmaitych piętrach, przyczem uczniowie poszczególnych klas dokładnie widzieli nauczyciela, a ten mógł ze swego stanowiska obserwować i poprawiać uczniów.

Gdyby ten sposób nauczania miał się przyjąć w szkołach, wówczas jeden wybitny muzyk prowadziłby wyszkolenie muzyczne zamiast kilkuset profesorów. Dziesiątki tysięcy uczniów znalazłyby tego generalnego kierownika tylko „eterycznie“ i na odległość — z telewizyjnego odzwierciedlenia jego postawy i rysów.

WIELKIE POWODZENIE KATOLICKICH AUDYCYJ RADJOWYCH W AUSTRALII.

„The Universe“ donosi o wielkiem powodzeniu katolickich audycji radiowych w Australii. Założony w roku 1928 komitet, który ma czuwać nad temi audycjami, składa się z jednego księdza świeckiego, jednego jezuitę, misionarza, zakonnika ze Zgromadzenia św. Wincentego a Paulo i jednego katolika świeckiego. Na program katolickich godzin radiowych składają się transmisje z uroczystości kościelnych, przemówienia religijne i apologetyczne, lektura wybranych urywków z czasopism i dzienników katolickich, oraz bardzo lubiane w Australii ko munitaty religijne, wygłaszane przez dra Rumble'a, profesora Pisma św. i konwertytę z anglikizmu. (KAP).

RADJO NA USŁUGACH RODZINY I DOMU.

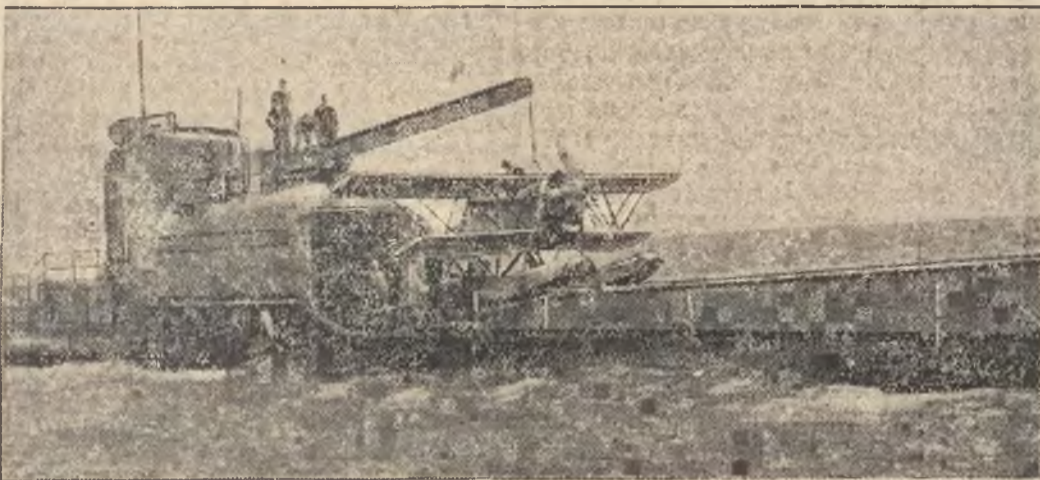
W Paryżu przyjął się ostatnio zwyczaj następujący: zamiast przyjętej dotychczas formy umieszczania zawiadomień w pismach, informują obecnie zainteresowani swoich przyjaciół i znajomych przez radio o zaręczynach, ślubach, narodzinach i t. p. faktach, dotyczących życia rodzinnego.

„W Tour de France“

największym biegu kolarskim na świecie zwyciężył — jak już donosiliśmy — Francuz Magne.

Naigroźniejsza jednostka morska.

— to łódź podwodna, wyposażona w samolot. W wojennym porcie angielskim Gosport zbudowano w ostatnich czasach taką łódź podwodną. Mieści ona w swym wnętrzu samolot, który może być zmontowany w przeciągu 6 minut poczem następuje start przy pomocy katalpuly. Górne zdjęcie przedstawia samolot po „wystrzeleniu“, dolne zaś przygotowania do startu.

Elewatory w nowej kampanii zbożowej

Dwie komisje rzeczoznawców, powołane do życia przez ministerstwo rolnictwa, kolejno w latach 1927 i 1931, zajęły zgodne stanowisko, że dla usprawnienia handlu zbożowego i należytej organizacji krajowego młynarstwa, sprawa budowy elewatorów i śpichrzów zbożowych, posiada pierwszorzędne znaczenie. Projekt złożony przez pierwszą komisję przewidywał budowę trzech typów elewatorów: rolniczych, które miały służyć przede wszystkim do magazynowania i komiśowej sprzedaży zboża, producentów rolnych; dalej elewatorów standaryzacyjnych, przeznaczonych do regulowania obrotu wewnętrznego i do uszlachetniania zboża eksportowanego, budowane na szlakach eksportowych; — trzeci typ wkońcu stanowić miały elewatory eksportowe, przyczem komisja podkreśliła szczególnie, konieczność i ważność budowy elewatora przeładunkowego w Gdyni.

Realnym efektem prac komisji było podjęcie przez Bank Polski, za pośrednictwem utworzonego przedsiębiorstwa: „Elewatory Zbożowe w Polsce“, budowy 4 elewatorów w Kutnie, Kruszycy, Ostrowcu i Sokalu. Pierwsze dwa pojemności 2000 tonn, drugie 1000 tonn. Żaden jednak z powyższych elewatorów nie będzie niestety mógł być uruchomiony w obecnym roku gospodarczym. Rolnictwo korzystać więc będzie mogło tylko z elewatora w Lublinie, przekazanego przez

wojskowość Państwowym Zakładom Zbożowym, który, mimo zasadniczej pojemności 28.000 tonn, uruchomiony jest tylko na 12.000 tonn. Szkoda więc, że zamiast wykończenia pojemności elewatora lubelskiego, celem wykorzystania całej jego pojemności, budowano nowe elewatory. Czynny będzie również mały elewator o pojem. 300 tonn, wybudowany przez sejmik powiatowy w Makowie Mazow. Z powyższych danych wynika, że sprawa budowy elewatorów postępuje bardzo powoli naprzód. Powołana w bież. roku druga komisja orzekła, iż ze względu na obecną sytuację gospodarczą i finansową, skarb państwa nie może angażować się więcej w budowę nowych elewatorów wewnątrz kraju. Natomiast sprawę budowy elewatora w Gdyni, uznała komisja za nader pilną, zalecając dopuszczenie do jego budowy i eksploatacji kapitału prywatnego, w razie braku w tym kierunku inicjatywy ze strony państwa. Projekt komisji ma być przedmiotem obrad komitetu ekonomicznego ministrów, względnie Rady Ministrów w ciągu najbliższych miesięcy.

Zależnie od decyzji, jaką wówczas rząd poweźmie, będą rozpatrzone oferty, złożone przez firmy krajowe i zagraniczne, które w sprawie budowy elewatora gdynińskiego okazują duże zainteresowanie.

— o o —

Teatr.

MOISSI ZAKŁADA TEATR NIEMIECKI W NOWYM JORKU.

Od 1 listopada liczba teatrów nowojorskich pomnoży się o niemiecki. Powstanie on na Broadway, założony przez „German Drama Guild“. Kierunek obejmie Aleksander Moissi, do personelu mają wejść: Albert Bassermann, Arnolf Korff, Max Adalbert i in. W repertuarze będą znajdowały się sztuki klasyczne, dalej Ibsen, Schnitzler, Hoffmannthal, Hauptmann, a z dzieł współczesnych m. in. „Przestępcy“ Brucknera, „Pożar w operze“ Kaisera i „Królstwo Boże w Czechach“ Fr. Werfla.

Dr. Peltzer

biegacz niemiecki.

Od Wydawnictwa.

Prosimy P. T. Abonentów o rychłe uiszczenie prenumeraty na miesiąc

s i e r p i e Ń

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.

ANDZIA O CHAPLINIE.

Czule ojciec zabrał grzeczną swą córeczkę Andzię na film Chaplina. Po skończonym przedstawieniu mała Andzia pyta:

— Tatusiu! Czy Chaplin też przyjdzie do nieba, gdy umrze?

— Ależ naturalnie! — odpowiada zdziwiony tatus.

— O rany, to się Bozia ale uśmieje! — zauważa Andzia.

ANTONI MARCZYŃSKI.

68

„Gaz 303“

Rafał Królik reflektował z przymusu na udział w owej wyprawie, nie zwłoczając, kropnął sążnisty list do Szafrana z prośbą, by „drogi Balcu poruszył wszelkie sprężyny“, aliści Związek Dziennikarzy w Warszawie rozstrzygnął inaczej i pewnego dnia dowiedział się Rafał, że przybył do Cannes niejaki pan Serafin Bobak, ażeby reprezentować Polskę w kosmopolitycznej grupie sprawozdawców, których miał Rusanow zabrać z sobą. Mały frant był w gruncie rzeczy zadowolony z takiego obrotu rzeczy, przenosząc pobyt na cudnej Rivierze i gościnę u sympatycznego sir Jamesa nad niezbyt bezpieczną i męczącą podróż po Bolszewji, ale oficjalnie zmartwił się i pospieszył natychmiast do Solarskiego.

Solarskiego odratowano z łatwością owej pamiętnej nocy, kiedy „Putyfara“ wywołała u rzekomego „monsieur Lapin“ śmiertelne poty i nagłe zamilowanie do akrobatycznych ewolucyj. Po odzyskaniu przytomności porucznik zeznał wobec komisarza policji, że wypadek spowodowała jego własna nieostrożność:

— Mniej więcej o czwartej popołudniu — opowiadał wówczas — zamierzając się wykąpać, wszedłem do łazienki, otworzyłem gaz, ale spostrzegłem, że nie mam przy so-

bie zapalek, wobec czego wróciłem do sypialni, aby ich tam poszukać i najwidoczniej zapomniałem zakręcić kurek od gazu. Tu okazało się, że ostatnie pudełko zapalek jest puste. Najprostszą rzeczą było zadzwonić na służącego, aby mi przygotował wannę, albo przyniósł paczkę zapalek, lecz... jakos odechciało mi się tej kąpieli, ległem na łóżku i zasnąłem momentalnie. Ostatniej nocy nie zmrzyłem oka, byłem przeraźliwie śpiący, chodziłem drzemając niemal, nie tedy dziwnego, że mogłem zapomnieć o zakręceniu kurka.

Tak zeznał. Kiedy jednak nazajutrz znalazł się w swym pokoju sam na sam z Rafałem, poprosił go, aby mu podał z szafy popielatę ubranie, które nosił tu stale, jako że było najłżejsze. Oslabłą ręką poklepał kieszeń marynarki i ku zdumieniu Rafała rozległ się dobrze znajomy chrzęst i chrobot.

— Więcej miał pan zapalek! — zawołał. — Czy pan o tem wczoraj zapomniał, poruczniku?

— Najlepszy dowód, że nie skoro mogę panu wskazać „adres“ kilku dalszych pudełek, — uśmiechnął się blade; — proszę na przykład otworzyć szufladę.

— A zatem, — wybuchnął Rafał: — miałem rację, to nie był wypadek, ale zamach na pana, całkiem ordynarny zamach!

— Pssst! — syknął Solarski, wskazując wzrokiem drzwi, — mówmy ciszej.

— Zaś pańskie zeznania były od „a“ do „zet“ zbuwane, co?

— Niezupełnie. Prawdą jest, że poprzedniej nocy nie kładłem się wogóle, prawdą jest również, że chciałem się zdrzemnąć popołudniu. No, i musiałem spać twardo, jak kamień, skoro nie slyszalem, że ktoś tu się kręcił. Podumajmy teraz na temat, któregoś z pasażerów wlaży. Przez balkon? Hm, nieprawdopodobne, bo za dnia spostrzeżono by go natychmiast. Więc z kurytarza!... Nie sądzę jednak, aby miał mordercze zamiary już wtedy, gdy tu wkraczał, inaczej byłby wybrał jakieś pewniejsze narzędzie zbrodni, choćby sztylet. Sądzę raczej, że zajrzał tu z ciekawości, czy nie znajdzie jakich zapisków, listu, notatek, zobaczył, że śpię, a uchylone drzwi od łazienki podsunęły mu myśl...

— ...zagazowania tej ubikacji, — dokończył Rafał, — był to w każdym razie obwieś dobrze znający teren, bo bez tego skądżeby się domyślił, że tutaj łazienki są gazowe? Wartoby przejrzeć listę gości hotelowych.

— Użynie to, skoro tylko będę mógł się porządnie, chwilowo jestem djabełnie osłabiony... A teraz, niechże mi pan opowie coś o swoich przyżyciach, drogi panie Rafale. List, jaki wysłałem do pana do Paryża, wrócił. Wiera, opowiadając o domownikach, wspomniała mi niedawno temu, że jedynym z jej sąsiadów jest „monsieur Lapin“. Ucieszyłem się szczerze, próbowałem się z panem skomunikować, lecz naproźnie; nigdzie się pan nie pokazywał.

— Pracowałem intensywnie, — wtrącił

Rafał z głębokim przekonaniem.

— Byłem pewny, że tak jest, nie chciałem przeszkadzać i zaniecałem dalszych prób: sądziłem, że pragnie pan zachować swobodę działania... No... i muszę przyznać, iż jestem pełen podziwu! Odszukać Rusanowa, zamieszkać pod tym samym dachem, zaprzyjaźnić się z tym tajemniczym profesorem... no, daruje pan ale tego by nawet Sherlock Holmes nie dokonał! Oczywiście nie przemilczę tego w raporcie, który wyśle znowu w tych dniach... Albo i moje ocalenie. Zachodziłem nieraz w głowę, dlaczego mnie pan dyskretnie nie odwiedził, gdyż nie wątpię, że zna pan mój adres...

— No, oczywiście. — przerwał z ożywieniem; właśnie w tym celu wynajęłem pokój dokładnie nad pańskim pokojem.

— No i złożył mi pan wizytę w najbardziej pożądanym momencie, drogi zbawco. Jestem pańskim dłużnikiem aż do śmierci!... Nagadałem się, teraz na pana kolej — dokończył z widocznym wysiłkiem.

Rafał nie dawał się prosić w takich wypadkach i z jego wymownych ust trysnęła kaskada... Igarstw tak niewiarygodnych, że sam robił małe przerwy i pytał skromnie: — Nieprawdopodobne, co? A jednak, poruczniku... — Na jego szczęście pamięć Solarskiego szwankowała trochę po wczorajszym wypadku, zaś reszta łagodził przyzmat, przez jaki porucznik spoglądał obecnie na małego detektywa... przyzmat uwielbienia i wdzięczności dla zbawcy.